

Kyýamatlyk dogan okaşmak

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Kyýamatlyk dogan okaşmak KYÝAMATLYK DOGAN OKAŞMAK

Kyýamatlyk dogan okaşmaklyk gadymy zamanlardan béri dowam edýär. Kyýamatlyk dogan okaşýanlar içgin tanyşýarlar we gatnaşýarlar. Gylyk-häsiýetleri, edep-ekramlylygy, rehimdarlygy, adamkärçiliği gabat gelse, aralarynda dörän söýgi-hormat artsa, özür menzilinde biri-biriniň göwünlerini syndyrmajaklaryna hakyky göz ýetirseler, kyýamatlyk dogan okaşýarlar. Kyýamatlyk dogan okaşanlar biri-birini enebiratabir dogandan zyýat görseler görýärler, kem görmeýärler. Kyýamatlyk dogan okaşmagyň çuň manysy bar. Ynsanlaryň ykbalyny berk baglaşdyrýar. Adamlaryň arasynda agzybirlik döredýär. Özür menzilini gulaçlap guitarýançaň gadyrlы ýaşaşmaga, gatnaşmaga tabyn edýär. Kyýamatlyk dogan okaşmak erkek adamlaryň arasynda köp dusýar. Muňa mysal edip, aşakdaky jübüt setiri görkezmek bolar:

Kyýamat gardaşym mollı Zelili,
Sen yzymda düzüp dessan, gal indi.
(Seýdi).

Erkek adamlar zenanlar bilenem kyýamatlyk dogan okaşýarlar:

Aglama, Aýsoltan, agaň bolaýyn.
(«Görogly»)

Kyýamatlyk dogan okaşmaklyk musulman ymmatynyň köpüsinde bar. Ýöne türkmenleriň arasynda has köp gabat gelýär. Pylany pylanynyň kyýamatlyn dogany diýlip, il arasynda ýaýraýar. Olaryň dogan-garyndaşlarynyň arasyndaky aragatnaşyk has-da berkleşip, agzybirlik barha pugtalanyar.

Görüşümüz ýaly, agzybirlik, ynsanperwerlik türkmeniň köp beýleki däplerinde bolşy ýaly, kyýamatlyk dogan okaşmak ýaly asyllı däbinde-de öz mynasyp ornuny tapypdyr.

Tatar ÜÝŞMEKOW. Edebi makalalar